

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

25'inci Toplantı

13 Nisan 2016 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- SUNUMLAR

1.- Dışişleri Bakan Yardımcısı Naci Koru'nun, Ürdün, Irak ve Türkiye başta olmak üzere bütün bölgeyi, ardından da Avrupa'yı doğrudan etkileyen göçmen krizi konusu hakkında sunumu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih :13/4/2016

Saat :

Kayıt:Dışişleri

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 2

13 Nisan 2016 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.06

BAŞKAN: Taha ÖZHAN (Malatya)

BAŞKAN VEKİLİ: Cemalettin Kani TORUN (Bursa)

SÖZCÜ: Sena Nur ÇELİK (Antalya)

KÂTİP: Hasan Basri KURT (Samsun)

BAŞKAN – Değerli Komisyon üyeleri, bugünkü Komisyon toplantısını açıyorum.

Bugün iki yıldır çok yoğun bir şekilde ama 2011'in sonundan beri de fiilen tecrübe ettiğimiz, Suriye vesilesiyle de yeni bir çarpana kavuşmuş olan, ardından da bütün bölgeyi öncelikle yani Ürdün, Irak, Türkiye başta olmak üzere bütün bölgeyi ve ardından da Avrupa'yı bir şekilde doğrudan etkileyen göçmen krizi üzerine bir bilgilendirme almak istedik.

Sayın Bakanımız, Büyükelçi Naci Bey bu süreci başından beri yöneten isimlerin başında geliyor. Dolayısıyla en başından itibaren süreç boyunca neler yaşandığını, inişleri çıkışları, krizlerimizi, bulduğumuz çözüm yollarını, yönetimi birinci elden bilen kişi olarak burada. Onun için, ben, öncelikle kendisine hoş geldiniz diyorum, teşekkür ediyorum.

Komisyonumuzda son dönemdeki bizlere gelen uluslararası anlaşma tasarılarının içinde ciddi bir kısmı bir şekilde güvenlik boyutuyla, siyasi boyutuyla veya hukuki boyutuyla bu başlıkla alakalı. AB'yle imzalanan yeni anlaşmanın ardından da yoğun bir şekilde, Mayıs ayı içerisinde bitirilmek üzere Komisyonun ana gündemi ve öncelikle gündemi bu anlaşmalar oluyor. Geçtiğimiz haftalarda, biz, Meclise ulaştırılan tasarıların tamamını Komisyondan geçirme fırsatı bulduk. Birkaç tane daha var. İnşallah, eğer yetişirse onları da önümüzdeki hafta halletmeye çalışacağız. Mesela, bugün Meclise 5 tanesini yetiştirebilirlerse Komisyonu pazartesi hemen toplayıp haftaya hazır hâle getirmiş olacağız. En azından, biz Dışişleri Komisyonu olarak bu AB'yle yapılan anlaşma ve vize serbestisi anlamında üzerimize düşen yükü ivedilikle halletmek istiyoruz.

Bu konuda Sayın Bakanı dinleyelim isterseniz. Kendisi hem de PowerPoint sunumla görsel anlamda da zengin bir sunuş yapacak. Ardından soru-cevap kısmına geçerez.

Tekrar hoş geldiniz.

Buyurun.

II.- SUNUMLAR

1.- Dışişleri Bakan Yardımcısı Naci Koru'nun, Ürdün, Irak ve Türkiye başta olmak üzere bütün bölgeyi, ardından da Avrupa'yı doğrudan etkileyen göçmen krizi konusu hakkında sunumu

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, Dışişleri Komisyonunun değerli üyeleri, saygıdeğer milletvekilleri; ben de sizleri saygıyla selamlıyorum. Davet ettiğiniz için çok teşekkür ediyorum.

Bugün bu göç konusuna bakan Bakanlığımız üst düzey görevlileriyle beraber sizleri son gelişmeler hakkında bilgilendirmeyi arzu ediyoruz. Bu bilgilendirme sonunda da siz de uygun görürseniz soru-cevap faslında milletvekillerimizin soruları olursa o soruları da cevaplamaktan mutluluk duyarım.

Sayın Başkanım, bu son yıllarda göç konusu gerçekten de bütün dünyada -sadece Türkiye ve bölgemiz için değil- çok büyük önem kazanmaya başladı. Otuz altı yıldır ben bu meslekteyim, çeşitli görevler yaptım, yurt dışında, merkezde fakat göçün bu kadar önem kazandığı bir dönem hatırlamıyorum geçmişimde.

Yine aynı şekilde AB'yle ilişkiler açısından da baktığınız zaman bu göç konusu AB ile Türkiye'yi özellikle son beş altı ay içerisinde çok yakınlaştırdı, ilişkilerimiz de aynı şekilde çok hızlandı.

Şimdi, bugün itibarıyla baktığınız zaman, dünyada bu UNHCR rakamlarına göre, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliğinin rakamlarına göre, 244 milyon kişi göçmen konumunda dünyanın dört bir tarafında, Asya'da, Orta Doğu'da, hatta Avrupa'da göçmen insanlar var ve bunun da 60 milyonu zorla yerinden edilmiş insanlar yani esas, en kritik durumda olanlar da bu 60 milyon yerlerinden zorla alınmış insanlar. Bizi son zamanlarda, son yıllarda ilgilendiren bölümü ise 12 milyon Suriyeli yerinden edilmiş durumda. 12 milyon Suriyelinin de yaklaşık 4 milyonu şu anda mülteci statüsünde veya uluslararası koruma statüsünde Birleşmiş Milletler tarafından. Yine, bugün baktığımız zaman, dünyada 20 milyon mülteci statüsünde insan var.

Şimdi, biz, biraz önce de arz ettiğim gibi, AB'yle bu göçmen konusunu çok uzun yıllardır konuşuyoruz. Hatırlarsınız, yine Meclisimizde 2013 yılında gelen bir kanun vardı geri kabul anlaşmasıyla ilgili. AB'yle bunu imzaladık, imzalanma tarihi de 16 Aralık 2013. Sizler de çok iyi hatırlıyorsunuz, o tarihlerde aslında mültecilerle ilgili Avrupa'da yaşayan çok önemli bir sıkıntı yoktu ama yine de biz Avrupa'yla göçmen konusunda böyle bir ittifak, böyle bir mutabakat öngörmüştük zaten.

Yalnız, burada bizim 16 Aralık 2013 tarihli geri kabul anlaşmasıyla öngörülen bir takvim vardı. O takvim çerçevesinde vize muafiyeti verilmesi Schengen bölgesi için Türkiye'ye söz konusu idi. Vize muafiyetinin de 2018 yılında başlaması öngörülmüyordu.

Takvimi şöylece size özetlemek istiyorum: Bu anlaşmayı imzaladığımız tarih 16 Aralık 2013. 14 Nisan 2014'te anlaşma AB tarafından resmen onaylandı. Biz, aynı yılın Temmuz ayında onayladık Meclisimizde ve bu şekilde yürürlüğe girdi 1 Ekim 2014 tarihi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih :13/4/2016

Saat :

Kayıt:Dışişleri

Stenograf :

Uzman : Sayfa : 3

itibarıyla anlaşma ve Türk ve AB vatandaşları ile vatansızlar bakımından yürürlüğe girdi, üçüncü ülkeler bakımından girmedi. Üçüncü ülkeler itibarıyla üç yıl sonra yürürlüğe girmesi öngörülüyordu yani 1 Ekim 2017. Dolayısıyla bundan da üç ay sonra değerlendirme yapılacak ve Schengen muafiyetinin getirilip getirilmeyeceğine karar verilecekti fakat biz bu anlaşmayı imzaladıktan sonra - bölgemizdeki gelişmeleri size arz etmeme, iletmeme gerek yok, siz çok iyi, yakından takip ettiniz- Suriye'deki iç savaş büyüdü maalesef, milyonlarca insan yerlerinden yurtlarından edildi, bir kısmı da çevre ülkelere, Türkiye dâhil olmak üzere veya başta gelmek üzere çevre ülkelere gittiler. Şu anda 4 milyon civarında Suriyeli çevre ülkelerde uluslararası koruma altında. Bunlardan yaklaşık 3 milyonu, 2,7 milyonu da ülkemizde barınıyorlar. Bundan dolayı, bu gerek ülkemizdeki Suriyeliler gerek çevre ülkelere ülkemiz üzerinden Batı'ya gitmek isteyen Suriyeliler Ege sahillerini özellikle Avrupa'ya geçiş için bir kapı olarak kullanmaya başladılar. Hatırlarsınız, yine geçtiğimiz yıllarda bir grup Suriyeli veya göçmen -Türkiye'deki Suriyeliler dışında da göçmenler vardı- bizim Trakya üzerinden, Edirne'den Bulgaristan'a ve Yunanistan'a geçmeye teşebbüs ettiler, bunları durdurduk. Büyük bir sıkıntıydı bu fakat ikna edildi ve durdular ama daha sonra Ege sahillerinden geçişlerde maalesef artış olmaya başladı.

Haritada görüyorsunuz... Evet, bu haritada da gösterildiği gibi, Türkiye'nin çeşitli noktalarından Avrupa ülkelerine geçen göçmenler oldu.

Şimdi, 2015 yılında özellikle ekim ayında, geçen yıl ekim ayında günlük geçişler, Sayın Başkanım, 7 bin civarındaydı Türkiye'de. Muazzam bir rakam bu. Avrupa, gerçekten Schengen bölgesi bundan büyük bir şekilde etkilendi. Bazı ülkeler, yine hatırlıyorsunuz, sınırlarını kapatmaya kadar vardılar ve Schengen sistemi büyük ölçüde tehlikeye girdi. İşte bundan dolayıdır ki o tarihten itibaren Türkiye'ye çok fazla talepte bulunmaya başladılar.

Bakın, ben, 2015 rakamlarını sizinle paylaşayım. 856.723 düzensiz göçmen ülkemiz üzerinden Avrupa ülkelerine gitti 2015 yılında. Bu büyük bir rakam aslında yani 1 milyona yakın insan Türkiye üzerinden Avrupa'ya gitti. Bunların yüzde 56'sı -2015 için veriyorum bu rakamı, şimdi Suriyelilerin oranı düştü- Suriyeliydi, ikinci sırada Afganlar geliyor, yüzde 24, üçüncü sırada yüzde 10'la Iraklılar geliyor.

Bu üç kategori, Sayın Başkanım, çok önemli yani Suriyeliler anlaşılabilir fakat Afganlar ile Iraklılar, bunlar aslında daha önceden de bizim ülkemizde yaşayan Afganlılar ve Iraklılar değil, Ege'den Yunan adalarına geçişin bu kadar kolay olması, keşfedilmesinden sonra Türkiye'ye gelen insanlar bunlar yani transit noktası hâline geldi Türkiye, maalesef geçiş ülkesi hâline geldi ve Türkiye üzerinden bunlar Yunan adalarına geçmeye başladılar.

5 Yunan adası söz konusu burada. 2015'te Yunan adalarına Türkiye üzerinden gelenlerin sayısı da -bu, uluslararası kuruluşların rakamlarıdır- 790.730 düzensiz göçmendi yani 800 bine yakın insan, biraz önce verdiğim rakamın yüzde 90'dan fazlası Türkiye kara sularından Yunan adalarına geçen insanları kapsıyor.

Şimdi, bu gelişmeler üzerine bir panik havası gerçek anlamda yaşandı Avrupa Birliği ülkelerinde. İlk olarak, hatırlıyorum, ekim ayının başındaydı geçtiğimiz sene, Sayın Cumhurbaşkanımız bir Avrupa seyahati sırasında Brüksel'e gittiğinde önceden aslında tasarlanmadığı hâlde Avrupa Komisyonu Başkanı, Avrupa Konseyi Başkanı Sayın Cumhurbaşkanımızla görüştüler ve o görüşmede "Bir eylem planı üzerinde çalışmak istiyoruz biz Türkiye'yle." dediler ve bu noktadan sonra Sayın Cumhurbaşkanımız da "Gelin, bunu görüşelim." demişti ekim ayında ve ekim ayından başlamak üzere çok yoğun bir diplomasi trafiği başladı Avrupa Birliği ülkeleriyle aramızda. Sizlere tek tek anlatmama gerek yok, Merkel birkaç kez geldi, Junker geldi, Timmermans geldi, diğer ülkelere üst düzey bakanlar geldiler, komisyon ve konsey üyeleri geldiler ve bu ziyaretler sırasında biz bu eylem planı üzerinde görüşmeler yaptık. Eylem Planı'nın esasını biliyorsunuz, buna Göç Eylem Planı diyoruz. 14 Ekimde bizim bu Göç Forumu'na başkanlık ettiğimiz bir dönemdi ve onun İstanbul'da uluslararası toplantısı yapılıyordu. 14 Ekimde benim başkanlığında bir heyet ile onların teknik heyeti bir araya geldik, orada Eylem Planı'nı görüştük. Eylem Planı'nda onların bizden istedikleri bazı talepler vardı, o talepleri sabaha kadar değerlendirdik o gece içerisinde. Biz de karşı taleplerimizi onlara söyledik. Onların talepleri nelerdi? Bir kere, söyledikleri "Sınırlarınızı iyi kontrol edin, göçmen girişlerine mümkün olduğunca engel olmaya çalışın." İkinci: "İkili geri kabul yükümlülükleriniz var Yunanistan ve Bulgaristan'la. Bunları aktif bir şekilde uygulamaya geçirin." Üçüncüsü: "Avrupa Birliğiyle göçmen kaçakçılığı, belge sahteciliği gibi konularda daha fazla iş birliği yapın." Bunu talep ediyorlardı. Dördüncüsü de "Sizin ülkenizdeki Suriyeliler çalışma izni talep ediyorlar. Bunlara çalışma izni verilmesi konusunda yardımcı olun." Bu metnin üzerinden gittik ve bizim istediğimiz formata bunu dönüştürdük. Fakat bizim de söylediğimiz şu oldu: "Biz bu konuda iş birliği yapmaya hazırız sizinle. Bizim de bazı şartlarımız var. Sizinle geri kabul anlaşmasını imzalamıştık. Bu geri kabul anlaşmasında vize muafiyeti öngörülüyordu ama 2018'de başlayacaktı, gelin bunu çekelim öne, 2016 yılının Ekim ayında başlayacak şekilde düzenimizi kuralım." İkinci: "Bizi hiç zirvelere davet etmiyorsunuz, AB'yle zirvelere. Eskiden bunu yapardık. Zirvelere davet etmenizi bekliyoruz, ikili zirveler yapmayı istiyoruz sizlerle." dedik. "Türkiye'de 3 milyona yakın Suriyeli var. Bu Suriyelilerin bütün yükünü biz üstlenmiş durumdayız şu anda. Gelin, yük paylaşımını bizimle yapın, onların ihtiyaçlarının karşılanması konusunda mali desteğinizi bize sürdürün." Dördüncüsü de "Çeşitli müzakere fasılları var bugüne kadar açılmayan, bu müzakere fasıllarını açın." Bizim de dört şartımız buydu. O müzakerelerde, o görüşmelerde bu dört şartımızın dördü de kabul edildi prensip itibarıyla.

Daha sonra biz ilk zirvenin hazırlıklarını bu şekilde yapmış olduk. Zirveye giden yolda da çeşitli görüşmeler yaptık, Sayın Başbakanımızın ziyaretleri oldu. Ondandır da ilk zirvemizi 29 Kasım'da gerçekleştirdik Avrupa Birliğiyle. O zirvede bu Eylem Planı resmen kabul edildi yani Avrupa Birliği ile Türkiye'nin göç konusunda iş birliği yapması konusundaki eylem planı bütün unsurlarıyla, biraz önce size arz ettiğim bizim şartlarımızı da kapsayacak şekilde bunlar kabul edildi. Dolayısıyla 14 Ekimde geliştirmiştiğimiz, 29 Kasım'da ilk zirvemizi gerçekleştirdik. Ondandır 17 Aralıkta Sayın Başbakanımız Brüksel'e giderek fikirdaş ülke hükümet

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih :13/4/2016

Saat :

Kayıt:Dışişleri

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 4

başkanlarıyla toplantı yaptı. Ondan sonra 7 Martta ikinci zirvemizi gerçekleştirdik, 18 Martta da en son zirve gerçekleştirildi ve bugünkü süreç yani bugüne gelen süreç tamamlanmış oldu.

Şimdi, 8 Mart zirvesi, Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz, çok önemli çünkü burada biz Sayın Başbakanımızın tabiriyle "game changer" bir öneriyle gittik Avrupa Birliği'ne. Dedik ki: "Sizin bu sorununuzu anlıyoruz, çok önemli bir problem yaşıyorsunuz. Bizim size önerimiz şu: Biz Türkiye'den giden bütün göçmenleri almaya hazırız ama şartlarımız var." O şartlarımızı da biraz sonra size arz edeceğim. Dolayısıyla bu şartları ilettiğimiz bir zirve oldu 8 Mart zirvesi. 18 Mart zirvesi de bu şartlarımız ve bu ileri sürdüğümüz metin üzerinde anlaşmanın sağlandığı tarihtir.

Şimdi, bu mutabakatın, 18 Martta yürürlüğe giren mutabakatın temeli, Sayın Başkanım, Ege adalarına Türkiye üzerinden giden bütün göçmenlerin geri alınmasıdır. Eskiden biz şunu söylüyorduk: "Suriyeliler zaten uluslararası korumaya tabi ülke vatandaşları. Dolayısıyla biz bunları almak zorunda değiliz. Türkiye üzerinden de gitseler, başka ülkeler üzerinden de gitseler bunlar nereye gittilerse orada kalmak durumundalar, veremezsiniz bize." diyorduk. Fakat şu durumla karşı karşıya kaldık: Eğer bunlar geçmeye devam ederlerse sadece Türkiye'deki Suriyeliler değil, çevre ülkelerden gelen Suriyeliler de Türkiye üzerinden buraya geçmeye devam edecekler ve bu kargaşa, bu yasa dışı geçişler devam edecek. Onun için bizim önerimizin temeli budur, bütün gidenlerin geri alınması. Ama Sayın Başbakanımız şunu söyledi: "Bunun uygulamaya geçeceği tarih itibarıyla siz bütün Yunan adalarını göçmenlerden temizleyeceksiniz yani bütün göçmenler Yunan adalarından gidecek, kara Yunanistan'ına gidecek, 18'i itibarıyla veya -20'sinde başladı- 20'si itibarıyla adalarda bir tek göçmen dahi olmayacak ama biz 20'sinden itibaren giden bütün göçmenleri almayı taahhüt ediyoruz size." Dolayısıyla bu mutabakatın temelinde bu yatıyor. Tarih önemli, 21 Mart tarihi.

İkincisi: Sadece 5 ada söz konusu bugün itibarıyla. Yarın öbür gün bir ihtiyaç çıkarsa taraflar bir araya gelecekler ve bu 5 ada konusunun yükseltilmesi, yenilerinin eklenmesi konusunda görüşebilecekler. Biz dedik ki: "Bunu yaparız fakat adalardaki durumun değerlendirilmesini biz de üstlenmek istiyoruz sizinle. Dolayısıyla Göç İdareminin görevlileri sizin adalarınızda görev yapacak." Bu da kabul edildi ve -bu da ortak bir mutabakattır- "Aydın 20'sinde başlayacak ama biz geri alımlara 4 Nisanda başlayacağız." demiştik ve bu konuda mutabakat sağlandı AB'yle.

Yine, bu mutabakatın, Sayın Başkanım, çok önemli bir diğer hususu, unsuru, bire bir uygulaması. Şimdi, bakınız, Türkiye üzerinden Yunan adalarına giden Suriyelilerin çok önemli bir bölümü aslında Türkiye'de yaşamakta olan Suriyeliler değildi, bu cazibeyi gören, çevre ülkelerden gelip Türkiye üzerinden bu adalara giden insanlardı. Bunların çoğu aslında hâli vakti daha yerinde olan insanlar, bugün Türkiye'de kalan Suriyelilerle mukayese ettiğiniz zaman.

Bizim anlaşmamızda şu var: Biz sizden adalara giden bütün Suriyelileri alacağız ama bunun karşılığında kaç Suriyeli aldıysak aynı gün o kadar Suriyeliyi size düzenli yollardan göndereceğiz. Yani diyelim ki biz bir gün 100 Suriyeliyi adalardan aldıysak aynı gün Birleşmiş Milletler kriterlerine göre seçilmiş, belirlenmiş 100 Suriyeliyi uçaklara bindirip Avrupa ülkelerine göndereceğiz. Anlaşmanın çok önemli bir noktasıydı bu. Avrupalıların aslında bu konuda bir kotası var, 72 bin kotası. Nedir bu? Kendi aralarında her bir ülke kaç Suriyeli mülteci alacağını daha önceden bildirmişti. Böyle bir 72 bin rakamı var. Dediler ki: "Biz şu an itibarıyla bu kota çerçevesinde sizden bire bir göçmen alacağız." Biz bunu kabul ettik. Dedik ki: "Eğer 72 bin bir şekilde dolarsa orada dururuz, ondan sonra tekrar görüşürüz, yeni bir kota oluşturacak mısınız diye." Ama bizim bu planı hazırlarken aklımızdaki husus şuydu: Adalardan geçiş kesinlikle bu rakamlara ulaşmayacak. Zaten biraz sonra size rakamları göstereceğim. Bunun onda 1'i bile söz konusu olmayacak; onu gördük zaten. İlk gün aslında bize Suriyeli vermediler ama yine de prensip itibarıyla böyle bir anlaşma oldu diye 2 Suriyeli geldi, biz onun karşılığında 78 Suriyeliyi aynı gün, 4 Nisanda Avrupa ülkelerine gönderdik. Bunlar Almanya, Hollanda ve Finlandiya'ya gittiler ve tekrar şunu bilginize sunuyorum, bu çok önemli: Bu giden Suriyeliler...

Sayın Başkanım, Avrupalılar gelip de böyle tek tek "Ben işte şu okuldan mezun olanları istiyorum.", "Şu cinsiyette olanları istiyorum.", "Şu dinde olanları, şu mezhepte olanları istiyorum..." Böyle bir şey söz konusu değil. Birleşmiş Milletlerin kriterleri var. Nedir o kriterler? Hastalık kriteri var mesela, yaşlılık kriteri var, aile üyeliği olma kriteri var. Bu kriterlere göre belirleniyor, öncelikler buna göre belirlenip ona göre gönderiliyorlar. Dolayısıyla bizim gönderdiklerimiz Avrupa ülkelerine daha önceden gidenlerin mesela yakınları veya çok önemli hastalığı olanlar, engelli olanlar, bunları gönderiyoruz biz öncelikle. Dolayısıyla kimi alırsak alalım -düzensiz göçmeni geriye- bunlarla ilgili işlemlerimiz ayrıca yapılıyor ama onun karşılığında Türkiye'de uzun yıllardır kalan, kendilerini daha önceki yıllarda kayıt ettirmiş olan, Birleşmiş Milletlerin süzgecinden geçip gönderilmeye hazır durumda olan Suriyeliler.

Şunu da ben sizinle paylaşayım: Gelenlerin zaten önemli bir bölümünün biz Türkiye'de kalmayacağını ve geldikleri ülkelere gideceklerini düşünüyoruz çünkü bunların çoğu Suriye'den gelen Suriyeliler değil. Onu özellikle sizlerle paylaşmak istiyorum.

Başka tabii bizim Avrupa Birliğinden taleplerimiz, ilk yaptığımız zirvede bu yük paylaşımı konusu vardı ve 3 milyar avro istemiştik. Son zirvede Avrupa Birliği bunu 6 milyar avroya çıkarttı. 2018 yılı sonuna kadar ilave 3 milyar avro Türkiye'deki Suriyeliler için tahsis edilecek.

Sayın vekillerimiz, bunu özellikle size arz etmek istiyorum: Bu rakamı biz Türkiye'nin ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla istemedik Avrupa Birliğinden, Türkiye'deki Suriyelilerin ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla istedik. Bunu da her toplantımızda Sayın Başbakanımız çok açık bir şekilde söyledi. Bunların Türkiye'deki bu Suriyelilere yönelik altyapı çalışmalarımız var, onlarda kullanılması söz konusu, yine Suriyeli çocuklar için yapılması öngörülen okullarda kullanılması söz konusu, bir de operasyonel giderlerin ödenmesinde, onların sağlık harcamaları var, eğitim harcamaları var, bu harcamaların karşılanması için kullanılması öngörülüyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih :13/4/2016

Saat :

Kayıt:Dışişleri

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 5

Şimdi, Avrupa Birliğiyle yaptığımız bu anlaşmada Türkiye üzerinden Avrupa ülkelerine gönderilecek Suriyeliler konusunu da görüştük. "Resettlement" diyoruz buna, "yeniden yerleştirme" diyoruz. Şimdi, biz adalardan Suriyeli almaya bir süre devam edeceğiz ama ondan sonra duracak bu. Nitekim durdu büyük ölçüde şu anda yani gidenlerin sayısı... Her gün işte 20-30 kişi gidiyor, iki gün önce sıfır gidenlerin sayısı. Dolayısıyla Suriyeli almayacağımız için bu anlaşma çerçevesinde de Suriyeli göndermeyeceğiz. Ama bizim mutabakatımızda şu var: Adalardan gelen Suriyelilerle ilgili operasyon durduğu andan itibaren Avrupa Birliği Türkiye üzerinden düzenli yeniden yerleştirme çerçevesinde Suriyelileri alacak ülkesine. Dolayısıyla sadece bu 72 bin kotası da değil.

EKMELEDDİN MEHMET İHSANOĞLU (İstanbul) – Takasın dışında...

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Takasın dışında bu. Anlaşmamız o zaten.

Avrupalılar, Hocam, şuna çok önem veriyorlar: Bizim ülkemize biz göçmen kabul etmeye hazırız ama düzensiz olmasın yani adalardan giden bütün göçmenler düzensiz gittiği için neler yaşandığını sizler çok iyi gördünüz Makedonya'da, Sırbistan'da. Düzenli olarak, sizinle oturalım, anlaşalım, belli kriterlere göre göçmenleri sizden alalım. Dolayısıyla önümüzdeki haftalarda bu düzenli göçmen gönderme konusuna başlayacağız çünkü artık adalara gidenlerin sayısı, dediğim gibi, çok düşük sayılarda.

Bizim anlaşmamızdan bir tanesi de bu yeni fasılların açılmasıydı. İlk zirvede 17'nci fasılın açılması kararlaştırıldı ve açıldı. Son yaptığımız zirve toplantısında da 33'üncü fasılın açılması gündeme gelmişti, onu kabul ettiler. Onun da Hollanda Dönem Başkanlığı zamanında açılmasını bekliyoruz yani fasıl açılmasıyla ilgili de herhangi bir sıkıntı yok.

EKMELEDDİN MEHMET İHSANOĞLU (İstanbul) – Konuları ne Sayın Bakan?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Mali konular ve bütçe 33'üncü konu.

Şimdi, bu mutabakat çerçevesindeki geçişlerle ilgili rakamları da sizlerle paylaşmak istiyorum. Avrupalıların bize söyledikleri aslında şuydu: İlk başta -bu öneriyi daha götürmeden biz Avrupa Birliği'ne- dediler ki: "Binlerce insan geçiyor her gün, biz bu rakamın böyle düşük düzeyde üçü rakamlara düşmesini istiyoruz." Ne demek bu? "400-500 filan olsun. O bizi keser, bizim için yeterlidir." diyorlardı. Bizim götürdüğümüz öneride bunun sifıra düşürülmesi vardı yani Avrupalıları şaşkınlığa uğratan öneri de buydu zaten.

Şimdi, bakın, efendim, ekim ayında 6.827 kişi geçmiş günde yani ayda 200 bin kişiye yakın bir göçmen adalara geçiyor. Kasım ayında 5 bine düşüyor, aralıkta 3.500'e düşüyor. Hava şartlarını da göz önünde buldurmanızı istirham ediyorum. Sonra ocak ayında 2.174, şubatıta 1.967, martta 859. Sonra anlaşma tarihi var. Anlaşma tarihinden sonra 100'lü rakamlara düşüyor. Bakın, 4 Nisandan itibaren 228, 5 Nisanda 26, 6 Nisanda 70. Bu rakamları gördükleri zaman Avrupalılar inanmadılar.

Biz Avrupalılarla, Sayın Başkanım, hemen hemen her gün görüşüyoruz yani bir heyet geliyor, öteki heyet gidiyor, sürekli bir temas hâlindeyiz. Onlar daha fazla bize gelmeye başladılar bu konuları görüşmek üzere. Mesela 10 Nisanda hiç geçen yok. Dün, 11 Nisanda 75 kişi geçmiş karşı tarafa. Dolayısıyla son on gün içerisinde özellikle 100 civarında -ortalama- geçiş var karşıya. Bu geçişlerin önümüzdeki haftalarda tamamen düşmesini bekliyoruz. Yani bütün planlarımız buna göre devam ediyor. Biz de hem Yunanlılara hem Avrupa Birliği'ne şunu söylüyoruz: "Bu anlaşmayı biz karşıya geçişleri tamamen durdurmak için yaptık. Onun için biz vereceğiniz bütün mültecileri -Türkiye üzerinden gelen- almaya hazırız." Onlar biraz sendelemeye başladılar yani. Biz ilk gün mesela dedik ki 500 kişi gönderin, hemen alalım. Kaç kişi gönderdiler bize? 202 kişi gönderdiler. Ondan sonra işte, 100 kişi, 200 kişi... Onlar çünkü parmak izi alıyorlar, mülakat yapıyorlar, uluslararası hukuka uygun olması için bütün işlemleri, bütün süreçleri tamamlıyorlar, ondan sonra Türkiye'ye teslim ediyorlar ama önümüzdeki günlerde, haftalarda bir sıkıntı beklemiyoruz. Almadan önce bize bütün parmak izi bilgilerini, diğer verilerini de veriyorlar. Dolayısıyla Yunanlılarla aramızda çok güçlü bir iş birliği var bu konuda. Bugüne kadar başarıyla devam ettirdik, öyle zannediyorum ki önümüzdeki dönemde de aynı şekilde devam edecek.

Şimdi, bu anlaşmaya, bu mutabakata göre Sayın Başkanım, bizim Haziran 2016 sonunda Schengen'e vizesiz seyahatimiz öngörülüyor fakat bütün bu müzakerelerde şu şart da vardı: Bize verdikleri bir rapor, o raporda 72 madde, Türkiye'nin tamamlaması gereken 72 madde vardı. O 72 madde de aslında sadece Türkiye için değil, diğer görüşme yaptıkları, müzakere yaptıkları ülkelere de vize muafiyeti vermeden istedikleri şartlardı. Bazı kanunların parlamentolardan geçmiş olması, sınırda tedbirlerin alınmış olması, vizeyle ilgili bazı önlemlerin hayata geçirilmesi gibi, bize de böyle, 72 maddelik bir kâğıt vermişlerdi ve biz bunun üzerine çalışmaya başlamıştık. Şimdi, bunların söylediği "Bu mutabakat çerçevesinde siz 72 maddeyi de tamamlarsanız haziran ayı sonu itibarıyla biz size vize muafiyetini sağlamaya hazırız."

Şimdi, şöyle olacak süreç, çalışma takvimi: Bizim mutabakatımız 18 Martta yapıldı. Ondan sonra bu ayın sonuna kadar değerlendirmelerini yapacaklar, "Türkiye bu 72 maddede nereye geldi?" ve 4 Mayıs'ta Komisyon bir rapor hazırlayacak; "Türkiye vize serbestisine hazır mı? 72 maddede nereye geldi?" Eğer bunlarda bütün kriterlerin tamamlandığı sonucuna varılırsa Konsey'e ve Parlamenta öneride bulunacak "Türkiye hazırdır. Biz Türkiye'nin vize muafiyeti uygulamasının başlatılmasını uygun görüyoruz, öneriyoruz." diye. Ondan sonra da biz 1 Haziranda Avrupa Birliğiyle ikili geri kabul anlaşmasını hayata geçireceğiz, uygulamaya başlayacağız. Sonra 1 Temmuz 2016 tarihi itibarıyla da bütün bu süreç tamamlandıktan sonra vize muafiyeti başlayacak.

Biraz önce de arz ettiğim gibi, 72 kriter var. Biz 72 kriteri Sayın Başkanım, beş ana başlık altında değerlendirdik. Bunların bir tanesi belge güvenliğiyle ilgili konular, ikincisi göç yönetimi, üçüncüsü kamu düzeni ve güvenliği, dördüncüsü temel haklar, beşincisi de geri kabul. Bunlarla ilgili alt başlıklarımız var bizim. Mesela belge güvenliğinde diyorlardı ki bize: "Sizin akıllı kimlik kartlarına ihtiyacınız var, bunu çıkarmanız lazım." Malumunuz, bizim böyle büyük nüfus cüzdanlarımız var, bunu herhangi bir şekilde makinede okutmak filan mümkün değil. Oysa yıllardır üzerinde çalıştığımız bir sistem vardı. Meclisimiz kanunu çıkardı, o kanun çerçevesinde geçtiğimiz ay bu yeni akıllı kartlar uygulamaya konuldu, dolayısıyla bir madde düştü bu şekilde.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih :13/4/2016

Saat :

Kayıt:Dışişleri

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 6

İkincisi: "Pasaportlarınızda biyometrik veriler yok. Biyometrik veri olan pasaportla seyahat etmeniz gerekiyor Schengen bölgesine." dediler. Bununla ilgili iki proje hazırladık. Bir tanesi, endüstriyel pasaport kullanımına geçiş, bu çok sofistike, güvenlik öğeleri çok yüksek olan bir pasaport. Bunu Avrupa Birliğiyle yaptığımız bir proje çerçevesinde geliştiriyoruz. Üç dört ay oldu başladığımız ve muhtemelen ekim ayında yeni pasaportlarımız Avrupa ülkelerinin pek çoğunun pasaportlarından daha güvenli bir pasaport olarak hayata geçecek.

İkinci projemiz de, şu andaki pasaportların üzerindeki çiplere biyometrik verileri de yükleyebilecek altyapıyı kurmak. Bununla ilgili gerekli tedbirleri de aldık. Çok büyük bir ihtimalle mayıs ayının sonunda mevcut pasaportlarınıza bu biyometrik verileri kaydeder duruma geliyor olacağız. Dolayısıyla Avrupa Birliğinin bizden istediği, bizden talep ettiği yükümlülükleri belge güvenliği açısından yerine getirmiş oluyoruz.

Diğer, bu göç yönetimi, kamu düzeni, temel haklar, özgürlükler, geri kabul; bunların bir kısmında bazı kanunların çıkarılması gerekiyordu, bir kısmında bazı yönetmeliklerin çıkarılması gerekiyordu, bazı uluslararası sözleşmelere -sizin biraz önce söylediğiniz- Türkiye'nin taraf olması gerekiyordu, bunların Meclisimizde onaylanması gerekiyordu. Bunların çoğunu karşıladık. 4 Martta bir rapor yayımladılar Sayın Başkanım, bizim bu önerimizi götürmeden önceki dönemden bahsediyorum. O 4 Mart tarihli raporlarında Türkiye'nin bu 72 kriterden 36'sını karşıladığı, 36'sı üzerinde de çalıştığı ifadesi yer alıyordu. Dolayısıyla bu 36'sının bir kısmı tamamlanmak üzere, bir kısmı hiç yapılmamış, o şekilde bir kıstasları da vardı onların. Ama biz bu 4 Mart raporundan sonraki dönemde çok fazla çalışma yaptık, Meclisimiz, Komisyonumuz çalıştı. Birkaç tanesini, bakın, ekranda ben size gösteriyorum. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu, Sınır Yönetimi Yönetmeliği, bunun gibi yönetmelikler ve kanunlar Meclisimizden çıktı. Dolayısıyla yapılmadığı belirtilen 36 maddenin çok önemli bir bölümü de yapılmış oldu. Aynı şekilde, bazı uluslararası sözleşmelere Türkiye'nin taraf olmasıyla ilgili Meclisimizden çıkan yeni kanunlar var, onları da çıkardık, tamamladık. Dolayısıyla hızla ilerliyoruz. Bizim yaptığımız çalışmalara göre, şimdi 44 kriter tamamen sonuçlandırılmış durumda, 28 kriter üzerindeki çalışmalarımız devam ediyor.

Sayın Başkanım, biz Dışişleri Bakanlığı olarak Başbakanımız tarafından eş güdüm kurumu olarak belirlendik, koordinasyonu biz yapıyoruz. Her hafta diğer kurumlarımızla bir araya geliyoruz. Avrupa Birliği Bakanlığımız, İçişleri Bakanlığımız, Adalet Bakanlığımız, diğer ilgili kuruluşlarımız onlarla geldiğimiz noktayı sürekli değerlendiriyoruz. Nerede eksiklerimiz var, nerede, neler yapmamız gerekir, onlara bakıyoruz ve ona göre de çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bizim amacımız bu ay sonu itibarıyla bütün bu kriterlerin yerine getirilmesi.

Sayın Başkanım, son olarak, size şunu arz etmek istiyorum: Bu çalışmayı yaparken aslında vize muafiyeti, 3 milyarın alınması, daha sonra 6 milyara çıkarılması bunlar tabii, Türkiye'nin ekonomisine katkı olabilecek, Suriyelilerin buradaki hayatlarını iyileştirecek unsurlar olabilir fakat Başbakanımızın bu konuya yaklaşım tarzı başından itibaren insani mülahazalardı. Bakınız, geçtiğimiz yıl sonuna kadar Akdeniz ve Ege'de ölenlerin sayısı 5 binden fazla. Her gün bu haberleri okuyorduk, her gün bu haberleri televizyonlarımızda izliyorduk, bir umutla Batı'ya geçmek isteyen insanların trajedilerini izliyorduk hep birlikte. Bu önerimiz, aslında Avrupa Birliğine yaptığımız bu öneri bunu tamamen durdurmaya yönelik bir öneri.

BAŞKAN – 5 bin sayısı, bizim Türkiye'ye gelen cenazeler, diğerleri hepsi dâhil 5 bin?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Bütün Akdeniz'de bugüne kadar, hepsi dâhil 5 bin evet, Akdeniz ve Ege'de hayatlarını kaybeden insanların sayısı. Libya'dan da geçenler var.

BAŞKAN – Evet, onu kastederek söylüyorum.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Onlar daha az ama tabii tabii, Libya'dan geçenler de var.

EKMELEDDİN MEHMET İHSANOĞLU (İstanbul) – Toplam kaç?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – İşte, 5 bin civarında Sayın Hocam, 5.205...

EKMELEDDİN MEHMET İHSANOĞLU (İstanbul) – Denizde gömülü olanlar.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Denizde gömülü olanlar evet.

Ya, çok yüksek bir rakam. Aslında baktığınız zaman, 1 milyonla mukayese ettiğinizde yüzde olarak çok düşük olabilir ama rakam olarak çok yüksek Sayın Başkanım. Yani bunun mutlaka önlenmesi gerekiyordu.

Dolayısıyla biz bu öneriyle Avrupa Birliğine giderken üç temel noktadan hareket ettik. Bir tanesi, bu, Ege'de ölümlerin sona erdirilmesi, ikincisi, insan kaçakçılığının sona erdirilmesi. Yani sizler hiç Ege'ye şu son zamanlarda gittiniz mi bilmiyorum. Ben İzmirliyim, Basmane'de dolaştığınız zaman her köşede insan kaçakçıları vardı. Pazarlık ediyorsunuz; işte, "Ben geçmek istiyorum karşuya. 3 çocuğum var, 4 kardeşim var, onlarla beraber kaç yaparsın?" Bir kahveye alınıyorsunuz, kahvede konuşuyorsunuz, pazarlıklar yapıyorsunuz. Ondan sonra paranın bir kısmını veriyorsunuz. Bir de, garantili gidiliyor Sayın Başkanım. Yani peşin vermiyorsunuz paranın hepsini. Adam diyor ki: "Ben garanti ediyorum sana. Şu gün götürüleceğim, oraya gideceksin. Sonra yakınına telefon açacaksın, yakının gelecek, parayı bana verecek." Yani garantili, Yunanistan'a varıyorsunuz, ondan sonra paranız ödeniyor sizin. Yüzlerce, binlerce böyle insan üremeye başladı. Dolayısıyla bu zinciri kırmak istedik. Şimdi, "The New York Times"ta vardı geçen gün, onu keşke getirseydik, 1'inci sayfada "İnsan kaçakçıları artık hiç para kazanamıyorlar ve bölgeyi terk etmeye başladılar." diye. Bakın, iki gün önce sıfır insan geçmiş karşuya, dün 60-70 insan geçmiş. Dolayısıyla bu kadar rakamla bunların tabii, çalışmalarını artık mümkün değil.

Bir de şunu istedik: Yasa dışı göç yasal göçe dönüştürülsün. Sayın Başkanım, şu çok önemli yani buna çok fazla dikkat çekilmedi kamuoyunda, sanki bu insanlar Türkiye'de göçmen, Türkiye'yi beğenmiyorlar ve Avrupa'ya gitmek istiyorlar. Böyle bir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih :13/4/2016

Saat :

Kayıt:Dışişleri

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 7

durum yok. Bakıyorsunuz, Kuzey Afrika ülkelerinden biniyorlar uçağa, geliyorlar Türkiye'ye -aralarında bakın, bunların Cezayirli var, Tunuslular var, Faslılar var- Türkiye üzerinden oraya gidiyor. Iraklılar geliyor. Afganlılar, bizim Afganlılarımız değil aslında, Türkiye'ye daha önceki yıllarda gelen Afganlılar değil, bu geçişin kolaylığını öğrenen, akrabalarından duyan Afganlılar. Sağdan soldan, bir şekilde Türkiye'ye kaçak yollardan giriş yapıyor ve Avrupa ülkelerine gidiyordu. Şöyle bir mekanizma vardı: Gidiyorsunuz siz, işte, karşı tarafa geçmeyi başarıyorsunuz. Karşıya geçtikten sonra Paris'e gittiniz, Münih'e gittiniz, açıyorsunuz hemen telefon akrabalarınıza, kardeşinize, babanıza: "Ya, Abdullah, çok kolay. Şunu yapacaksın sadece; gideceksin, işte, Basman'e de şu adrese gideceksin, şöyle pazarlık edeceksin. Sakın, şu kadardan fazla para verme. Ondan sonra gece seni çağıracaklar, bota bineceksin, yarım saat sonra Avrupa'dasın." Yani siz bunu duysanız ve Avrupa'ya geçmeyi düşünen bir ekonomik göçmen olduğunuzu düşünün -olsanız- yapmaz mısınız? Atlıyorsunuz siz de ya kaçak yollardan veyahut da normal yollardan bir kısmı da, çok önemli bir bölümü de normal yollardan Türkiye'ye geliyordu. Bakın, mesela bizim Fas'la vize muafiyeti anlaşmamız var, biniyor uçağa geliyor. Lübnan'dan geliyor, diğer ülkelerden geliyor veya sınırlarınızdan bir şekilde kaçak yollardan giriyor. Suriye şu anda çok netameli bir ülke ve bunlar karşıya çok kolaylıkla geçiyordu, şimdi biz bunları durdurduk bu mutabakatla. Önümüzdeki haftalarda, aylarda da sıkı bir şekilde buna devam edeceğiz.

Evet, benim sunuşum bu şekilde. Sorularınız olursa o sorulara da arkadaşlarımla beraber cevap vermeye hazırız.

Dinlediğiniz için çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sağ olun Sayın Bakanım, teşekkür ediyoruz, ağızınıza sağlık, etraflıca, detaylı bir sunuş oldu. Gerçekten çok teşekkür ederiz.

Soru-cevap faslı yapacağız ama lütfen süre tahdidi koyalım, bir iki dakikayı geçmesin, herkes konuştuğundan sonra 2'nci turu tekrar yapma şansı bize versin diye.

Talip Bey, buyurun, sizinle başlayalım.

TALİP KÜÇÜKCAN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, hoş geldiniz, teşekkür ediyoruz bu kapsamlı sunumdan dolayı. Gerçekten de Türkiye insani bir krizin yönetilmesi konusunda elinden geleni yapıyor hem Hükümetimiz hem Bakanlığımız ve ilgili kurumlar. Çabalarınızdan dolayı sizlere teşekkür ediyoruz.

Birkaç tane aslında teknik sorum olacak Sayın Bakanım, bunlardan bir tanesi şu: Diyelim ki vize muafiyetiyle ilgili, Schengen'le ilgili konularda Türkiye üzerine düşeni yaptı. Bunun Avrupa Birliğinde veto edilmesi bir ülke tarafından söz konusu olabilir mi yoksa bu şu anda genel kabul görmüş, mutlaka uygulanacak bir durum mu? Bunu bir öğrenmek istiyorum izninizle.

İkincisi: Basına yansıyan bazı bilgiler var bu geriye dönüşle ilgili olarak. Sanırım, birtakım belgelendirmeler söz konusu olursa üçüncü ülkelerden de beş yıl geriye doğru giderek alınması söz konusu olabilecek diye bilgiler var ama onlarla ilgili acaba bize bilgi verebilir misiniz?

Üçüncüsü: Bu mutabakat metni şu anda açık mı acaba görebilir miyiz?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Tabii, tabii.

TALİP KÜÇÜKCAN (Adana) – AB'yle yapılan bu mutabakat metninde buradaki belki o detaylar vardır. Çünkü basında parçalı olarak bu haberler biliyorsunuz yer alıyor. Bu konularda bize bir bilgilendirme verirseniz çok memnun oluruz.

Teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

BAŞKAN – Biz alalım onu, biz üyelerimizin tamamına dağıtalım hatta Bakanlık olarak -bizim aracılığımızla da olabilir- siz doğrudan uluslararası komisyonlara da tali komisyonlara da başkanlıklara da gönderirseniz iyi olur.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Şimdi, veto mekanizması yok Sayın Vekilim, şöyle bir sistem var bunda: Şimdi, size biraz önce sunduğum takvim çerçevesinde -o takvim devam ediyor- 4 Mayıs'ta bir rapor çıkacak. Bu rapor olumlu çıkarsa ve bu öneriyle Avrupa Komisyonu bunu Parlamenta'ya iletirse Parlamenta'da nitelikli çoğunlukla oylama yapılacak yoksa veto sistemi orada yok. Nitelikli çoğunluk ne demek biliyorsunuz; Almanya belli sayıda temsil ediliyor, Fransa belli sayıda temsil ediliyor, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi belli sayıda temsil ediliyor, her birinin kendi cüsselerine göre oy oranları var. Dolayısıyla bu nitelikli çoğunluğa göre bir oylama yapılacak. Orada kendileri -yani bizim yorumumuzu yapmayayım- çok önemli bir sıkıntı görmüyorlar. Parlamenta'da tartışmalar tabiiyle olacak, buna karşı çıkanlar, bunu eleştirenler olabilecek. Aynı şekilde Konseye gelecek, Konseyde bu tartışılacak ve Konseydeki oylamadan sonra da bu nihaleşmiş olacak. Yani önce Parlamenta'ya gidiyor, ondan sonra da Konseye geliyor, dolayısıyla veto hakkı yok. Geriye doğru beş yıl, bu bizim mutabakatımızla ilgili değil, bu geri kabul anlaşmasının zaten içinde var. Yani bu Suriye krizi de daha ortada yokken biz bu geri kabul anlaşmasını müzakere ettik. Sadece Avrupa Birliğiyle değil, diğer ülkelerle de pek çok ülkeyle de geri kabul anlaşmamız var. Bu geri kabul anlaşması çerçevesinde Suriyelileri değil yalnız -yani uluslararası koruma altındakileri almak yükümlülüğünde değilsiniz, sizin üzerinizden gitmiş olsalar bile- siyasi bir baskı altında olmayan, normal ekonomik göçmenleri almak durumundasınız ama bunun da çeşitli mekanizmaları var, ispat etmekle yükümlü. Yani diyecek ki: "Üç sene önce şu Afganlı sizin ülkenizden geldi." Bizim Göç İdaresi ile onların göç idareleri oturacak konuşacaklar, bize ispat edecekler, üç yıl önce o Afganlı'nın Türkiye'de olduğunu, ondan sonra almak yükümlülüğü de olacak. Bunun zaten anlaşması bizim 2001 yılında Yunanistan'la vardı, on üç on dört yıllık bir anlaşmamız var. O anlaşma şu anda yürürlükte. Yani bu mutabakattan önce de yürürlükteydi. O çerçevede zaten almakla yükümlüyüz ve almaya da devam ediyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyona : Dışişleri

Tarih :13/4/2016

Saat :

Kayıt:Dışişleri

Stenograf :

Uzman : Sayfa : 8

Tabii, şu var: Aslında, pratiğe baktığınız zaman, alma yükümlülüğü olmakla birlikte üç sene, dört sene, beş sene önce gidenlerin pek çoğu şu anda Avrupa ülkelerindeyse zaten yasal bir statüye kavuşmuş durumdalar; ya mülteci statüsünde bulundular veyahut da orada bir şekilde Amerika'daki gibi yeşil kart benzeri ikamet izni aldılar ve orada yaşamaya devam ediyorlar. Yani onların Türkiye'ye iade edilmesi söz konusu olmayacak pratikte. Ama anlaşma çerçevesinde eğer orada hâlâ kaçaksa, hâlâ göçmense, beş yıl içerisinde gittiyse almak durumundasınız, otomatik bir mekanizma değil, görüşme sonucunda alıyorsunuz.

Bizim bütün bu metinler açık Sayın Başkanım, onu dağıtım. Bir de, bunun dışında bizim web sitemize koyduğumuz bir soru-cevap formatında, bu göç krizini anlatan, özellikle -basın mensuplarımız da galiba burada, onlar için de söyleyeyim- bütün sorulara cevap veren bir metnimiz var. Orada "Bu 3 milyar nedir, nereye harcanacak, nasıl gelecek, kimler için geliyor?" başta olmak üzere bütün vize muafiyetiyle ilgili süreci anlattığımız bir soru-cevap formatında metnimiz var, oradan da yararlanmak mümkün.

Başka soru...

BAŞKAN – Buyurun.

EKMELEDDİN MEHMET İHSANOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Her şeyden önce Sayın Bakana ve maiyetindeki değerli diplomatlarımıza teşekkürlerimi sunmak istiyorum. Konuyu gerçekten değişik yönleriyle aydınlatıldılar. Bu konudaki bazı endişelerimizi de gidermiş bulunuyorlar. Onun için teşekkürlerimi sunmak istiyorum.

Benim bazı sorularım var, aklıma takılan sorular var; birincisi vize muafiyetiyle ilgili. Schengen vize muafiyetinin programa göre...

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – 1 Temmuz.

EKMELEDDİN MEHMET İHSANOĞLU (İstanbul) – Ha, yani bizim talebimiz üzerine şartlarımızdan sonra 1 Temmuzta alındı değil mi? Daha önce yıl sonunda...

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Evet, efendim. Daha önce ekimdeydi.

EKMELEDDİN MEHMET İHSANOĞLU (İstanbul) – Peki, ekimden temmuza taşımak yani gerçekten önemli bir husus mu, birincisi bu.

İkincisi: Konuşmanızda dediniz ki: "Bizim sahilimizden Ege adalarına geçiş kolaylığını keşfedenler her yerden geldiler; Afganlılar geldi, Iraklılar geldi, şunlar, bunlar, işte Kuzey Afrika'dan gelenler..." Şimdi, bu çok mühim bir tespit, bunun da arkasında şu var: Yani biz bütün bu ülkelerle vizeleri kaldırdık ülke olarak. Acaba bu vizeleri kaldırmış olmamız doğru muydu, değil miydi, bunu bir iyice düşünüp tekrar gözden geçirme ihtiyacı var mıdır, yok mudur, bunu düşünmek lazım. Bence vardır, bu "açık kapı" biraz istenmeyen implikasyonlar yaratıyor.

Onun için bu husustaki fikrinizi, bir de şunu sormak istiyorum: Şimdi, basında da bazı raporlar çıktı. Suriye'deki kriz Mart 2011'de başladı, şimdi biz Nisan 2016'ya girdik, beş sene oldu. Türkiye'ye girenler, ilk günlerden itibaren girenlerin, giren Suriyeli, artık "misafir" diyoruz, "ensar" diyoruz, "muhacir" diyoruz. Ensar-muhacire biraz arkadaşlar baksalar anlayacaklar ki 90 kişiydi veyahut 150 kişiydi yani 90 kişi olsa, 45 muhacir, 45 ensar, eğer 190' sa işte, ona göre... Yani böyle 2,5 milyon, 3 milyon falan değildi ensar-muhacir. Yani neyse, bu gelenlerin nisan ayında, mayıs ayında gelenlerin beş seneleri dolduğu için vatandaşlık verileceği... Şimdi, bu çok önemli bir haber, doğruysa bu, demek ki birkaç sene içerisinde 2,5-3 milyon Suriyeliyi Türk vatandaşı yapacağız. Zaten biz bu ensar-muhacir şeyinden büyük sosyal sıkıntılar içerisindeyiz ve her gün haberlerde görüyoruz; okuldaki öğrenciler boykot ediyorlar, babalar, anneler çocuklarını o muhacir olan mekteplere göndermiyorlar. Sosyal meseleler, işte, kadınlarla ilgili kuma almak, işte, bilmem ne yapmak, ekonomik açıdan çok önemli şeyler var, sigortasız işçilik vesaire... Yani Türkiye'nin sırf güney şehirlerinde değil, Antep'te, Kilis'te değil, İzmir'de oluyor, Ankara'da oluyor, İstanbul'da oluyor, başka yerlerde oluyor. Bu konuda, acaba, gerçi Sayın Bakanımız Hariciyemizi temsil ediyor ama bir Hükümet temsilcisi olarak ne düşünüyorlar?

Teşekkür ediyorum.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Çok teşekkür ederim Değerli Hocam.

Şimdi, bu vize muafiyeti konusunda, aslında vize muafiyeti değil, ben size şu şekilde şahsi görüşümü arz edeyim: Bütün bu şartlarımız bizim, 3 milyar, sonra 6 milyar, vize muafiyetinin öne çekilmesi, fasılların açılması, bunların hiçbirisinin olmadığını düşünün. Böyle bir operasyonun mutlaka yapılması gerekiyordu. Yani Türkiye düzensiz göçe ebelik yapan, düzensiz göçün üzerinden geçtiği transit bir ülke olmamak durumunda, bizim bunu mutlaka önlememiz gerekiyordu ve öyle bir formül ki bu, siz bunu önleyorsunuz ama ülkenizdeki mültecilerin, geçici koruma altındaki yabancıların sayısını da artırmıyorsunuz, Türkiye'ye girişleri de bu şekilde durdurmuş oluyorsunuz. Yani bunu şeyden bağımsız söylüyorum, bizim kazançlarımız, istediklerimiz, taleplerimiz, bunların hiçbirisi bile olmasaydı, benim şahsi kanaatim, böyle bir mutabakata varılması Türkiye'nin lehinedir. Yani Türkiye eğer güvenli bir ülke olmak için gerekli tedbirleri alacaksa, alması gereken tedbirlerin başında bu geliyor.

Bu vize konusuna gelince, vize çok önemli bir konu. Yani ben Bakanlığa girdiğim yıllarda -otuz altı sene oldu Hocam girdi- o senelerde Avrupa Birliği bize, tam 12 Eylül sonrasıydı, vize koymaya başladı. Ben ondan tam böyle bir sene önce, Bakanlığa girmeden normal, lacivert pasaportumla -eskiden, biliyorsunuz, renkler öyleydi- bütün Avrupa'yı dolaşmışım vizesiz olarak. Geldim, Bakanlığa girdim, altı ay, sekiz ay sonra tıkır tıkır vize koymaya başladılar ve insanımız artık herhangi bir Avrupa ülkesine gitmek için...

EKMELEDDİN MEHMET İHSANOĞLU (İstanbul) – Hayır, ben süreyi yani...

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – İşte, onu arz ediyorum. Yani bir kere, bu vize muafiyetinin çok önemli bir maddi boyutu var, bir de manevi boyutu var.

EKMELEDDİN MEHMET İHSANOĞLU (İstanbul) – Onda itirazım yok.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih :13/4/2016

Saat :

Kayıt:Dışişleri

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 9

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Siz böyle bir güzelliği ülkenize, halkınıza kazandıracaksanız bunu 2018 yerine 2016’da hatta 2016’nın da en erken zamanında kazandırmanız en büyük hakkınızdır, yani bunu yapmak istersiniz. Biz hepimiz diplomatik pasaportla dolaşıyoruz, böyle bir şeye ihtiyacımız yok ama diğer vatandaşlarımızın hepsinin buna ihtiyacı var ve bunu da herkes istiyor. Siyasi görüşten bağımsız olarak bunu size özellikle arz etmek istiyorum.

Şimdi, bu vizelerin kaldırılması konusu, Hükümetimizin, benim şahsi kanaatim, çok önemli bir politikası. Yani bakınız, Suriye’yle ilişkilerimizde o kadar güzel günler yaşıyorduk ki...

EKMELEDDİN MEHMET İHSANOĞLU (İstanbul) – Birkaç ay değil mi aradaki fark?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Şimdi, önce iki yıl filan, 2018’in başındaydı, ondan sonra ilk müzakerede ekime çekildi, ondan sonraki müzakerede temmuzun başına çekildi, çekilmeyebilirdi. Yani yine de yapabiliriz isterseniz ekim ayında, o önemli değil, önemli olan bu muafiyetin getirilmiş olması.

EKMELEDDİN MEHMET İHSANOĞLU (İstanbul) – Hayır ben onu demek istemiyorum. Yani bu biraz...

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Çok önemli olarak sunmadım ama ben Sayın Hocam bunu.

EKMELEDDİN MEHMET İHSANOĞLU (İstanbul) – Kamuoyunu yani sanki...

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Yok yani önemli olan...

EKMELEDDİN MEHMET İHSANOĞLU (İstanbul) – Yani elbette çıkmasıdır.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Bakın, en son slaytta şunu arz ettim ben size: İnsani mülhaza her şeyin başında geliyor, onu özellikle vurguladım, yani orada -rakam verdim size- 5 binden fazla insan hayatını kaybetti denizlerde ve siz bununla bunu tamamen durdurmuş oluyorsunuz. Vizeyi bırakın bir tarafa, yani vize kalkmasa bile siz bu trajediyi sonlandırmış oluyorsunuz, bu bile başlı başına önemli bir gelişmeydi.

Şimdi, politika olarak dış politikada da vize serbestisi bence çok önemli bir araç ve biz bu aracı çok iyi kullandık bugüne kadar ama sıkıntı çıktığı zaman da hemen gerekli önlemleri alıyorsunuz. Bakın, bizim Suriye’ye vize muafiyetimiz vardı, Suriye’de yaşananlardan sonra açık kapı politikası izlemeye başladık Suriye’ye, Suriye’den bütün gelenleri alacağız dedik ama daha sonra baktık ki sadece Suriye’den kaçanlar değil, bu biraz önce söylediğim yoldan Avrupa’ya gitmek için üçüncü ülkelerden gelen Suriyeliler olduğunu keşfettik. Adam gitmiş bir ülkede, mesela Mısır’da, Lübnan’da huzurlu bir şekilde yaşıyor ama akrabalarından duyuyor “Türkiye üzerinden yurt dışına çıkabilirsin, Avrupa’ya gelebilirsin.” diye, Türkiye’ye geliyor ve bu trajediler yaşıyor. Vize koyduk hemen, siz çok iyi biliyorsunuz yani Suriye şu anda vizeye tabi Türkiye açısından. Aynıısı Irak için söz konusu. Bakın, tek tek...

EKMELEDDİN MEHMET İHSANOĞLU (İstanbul) – Afganistan?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Afganistan zaten vizeli. Afganistan’a çok zor vize veriyoruz biz.

İkincisi: Iraklılar, Irak vizeye tabi ama kolay vize veriyorduk. Emniyet ve Göç İdaresiyle bir araya geldik, bize dediler ki: “Çok fazla sayıda Iraklı geçiyor, Türkiye’de kalıyor, bir kısmı Batı’ya gidiyor.” Irak vize rejimini hemen değiştirdik. Şimdi, çok daha sıkı vize veriyoruz.

Afganistan zaten ben kendimi bildim bileli çok zor vize alır. Afganlılara vize verirken, çünkü yasa dışı göçe maruz bir ülke, onun için de biz çok ince eleyip sık dokuyoruz. Aynı şekilde Libya; Libya vize muafiyeti vardı, vize koyduk. Ama sağlık için gelenlere, turizm için gelenlere çok gelişmiş bir sofistike elektronik yapımız var, elektronik vize de veriyoruz. Yani bütün bu ihtiyaçlara göre kendimizi revize ediyoruz, politikamızı ona göre de düzenliyoruz.

Vatandaşlık verilmesi konusu, tabii, biliyorsunuz, aslında vatandaşlık Türkiye’de en az beş yıldır yasal ikamet edenlere böyle bir hak tanınabiliyor, başvurabiliyorlar fakat Suriyelilerin statüsü böyle değil Hocam, siz de onu çok iyi biliyorsunuz. Bunlar geçici koruma altındaki yabancılar, dolayısıyla o haktan otomatik olarak yararlanmaları söz konusu değil ama yarın siyasi iktidarımız bu yönde bir karar alırsa tabiiyle olabilir. Ama benim şu anda bu konuda bir şey söylemem mümkün değil, şu anda böyle bir karar alındığı yönünde bende bir bilgi yok en azından.

EKMELEDDİN MEHMET İHSANOĞLU (İstanbul) – Yani bu basında çıkan haberler doğru değil.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Bilmiyorum, belki öyle bir çalışma vardır ama yani biz o tür bir çalışma içerisinde değiliz.

BAŞKAN – Basında ilk Suriyeli geldiğinden beri vatandaşlık...

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Yani orada sürekli var ama...

BAŞKAN – Biraz zamanı iktisatlı kullanmamız lazım.

Buyurun.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) – Sayın Bakanım, benim sorum bu 72 kotasıyla ilgili. Şimdi, diyelim ki bu yıl sonuna kadar maksimum 10 bin kişi geçti Ege’den ve 10 bini de geri aldık biz. 10 bin kişi gönderdik. Bir; bu, bu yıl 72’ye tamamlanacak mı? Yani onun fazlasını da alacaklar mı, 72’ye tamamlayacaklar mı?

İki; bu 72 kotasının artırılması mümkün mü? Çünkü öbür türlü Ege’den hiç geçiş olmadığı takdirde bizden hiç Avrupa’ya mülteci gitmemiş olacak. Yani bu konuya ilişkin Avrupa’yla ekstradan bir mülteci alımı konusunda bir şey var mı?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Teşekkür ederim.

Zaten Avrupa Birliğiyle görüşmelerimizin ana gündem maddelerinden bir tanesiydi bu. Biz zaten -biraz önce de arz ettim- Adalardan böyle bir rakamın geri alınmasını hiçbir zaman kafamızdan geçirmedik, zihnimizden. Yani bizim planlamamız, bizim projemiz de bu uygulamanın üç dört hafta içerisinde sona ereceği yolundaydı, nitekim öyle oldu. Geldiğimiz nokta şu anda çok

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih :13/4/2016

Saat :

Kayıt:Dışişleri

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 10

sevindirici. Yani ekimde günde 6-7 bin kişi geçiyordu, son bir ay içerisinde geçenlerin sayısı zaten -bütün Suriyeliler, diğerleri- 6 bin civarında. Biz bunları aldığımız zaman, bunlar bittiği zaman artık geçenler olmayacak. Yani siz Afganlı olsanız, Suriyeli olsanız, geçtikten sonra teslim edilseniz, bir daha geçseniz, bir daha teslim edilseniz, 3'üncü kez gider misiniz? Gitmezsiniz, gitmeyecekler insanlar oraya. Dolayısıyla biz 72 binin Adalardan dolmayacağını başından bu yana zaten biliyorduk ve Avrupa Birliğiyle bunu çok net bir şekilde konuştuk ve anlaşmamız şu yönde bizim: Adalarla ilgili bu operasyon tamamlandığı zaman, Avrupa Birliği bizden yasal düzenli göçmen alma konusunda müzakereleri ilerletecek, bu 72 bini zaten alacak ama ondan sonra da -taahhütleri, vaatleri o- kendi ülkeleriyle, Avrupa Birliği ülkeleriyle müzakere edip bizden ekstradan Suriyelileri düzenli yoldan alacaklar. Anlaşmamız bu yönde yani onunla ilgili herhangi bir tereddüt yok bizde, Avrupa'da da yok.

BAŞKAN – Evet, sıradan gideceğim.

Buyurun.

AHMET AKIN (Balıkesir) – Sayın Bakan, öncelikle bilgilendirme için çok teşekkür ederiz. Bu konularla ilgili yaptığınız mücadele için de teşekkür ederiz.

Yalnız kafamızda bazı sorular var, onları izninizle bir sormak istiyorum. Bu, Suriye'den yaklaşık 3 milyon Suriyeliyi kendi topraklarımıza kabul ederken Avrupa Birliği ülkelerindeki hassasiyeti bizim göstermediğimizi görüyoruz. Neden? Çünkü bu konuyla alakalı güvenlik konusunda önlem alınmadığı, sanki başıboş herkesin o hengâmeyle içeriye alındığı tereddüdünü yaşıyoruz ve bu konuyla ilgili de kafamızda bir sürü soru işaretleri var. Mesela geçenlerin içinde sırf örgüt üyeleri, terör örgütlerinin de rahatlıkla geçtiğini, isteyenlerin hemen evraksız bile gelse o anda yani bir terör örgütünün üyesi bile olsa aynı Avrupa Birliğinin yaptığı araştırma gibi... Burada dediniz, işte, "Bütün kontroller hukuka uygun şekilde, mülakat yapılıyor, öyle geçiliyor." Yani Türkiye'nin sanki, resmen -yurt dışından da incelediğim kadarıyla da söylüyorum- bir yolgeçen hanına çevrildiğini, biz kendimiz öyle görüyoruz, dışarıdan da... 3 milyon Suriyeliyi hemen buraya aldık, plansız programsız diye. Bu güvenlik konusunda halkımızın müthiş bir düşüncesi ve endişesi var, bu konuyla ilgili alınan tedbirleri sizden mümkünse duymak istedik.

Bir de çalışma izniyle alakalı... Bu gelen, oradaki insanların, elbette bizim kimseye "Gelmeyin." diyecek halimizi yok, başımızın üzerinde herkes, fakat bunların, bir, güvenliğinin -Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları tarafından- sağlanması gerekiyor; bir de çalışma izni, zaten ülkemizde milyonlarca işsiz hemşehrimiz var, vatandaşımız var. Onların yoğun olduğu bölgelerde de müthiş derecede ucuza çalıştırma ve buna halk tarafından, oradaki insanlar tarafından bir tam tersine değerlendirilme imkânını görüyoruz yani herkes, atıyorum, 1.500'e çalışıyorsa 750-800 liraya çalıştırıyorlar. Bununla ilgili bir önlem var mı? Çalışma izinlerinde nasıl bir yol izlenecek?

Bir de tam olarak, net olarak bunların Türkiye Cumhuriyeti'ne maliyeti nedir?

Tekrar, bilgilendirme için çok teşekkür ederiz.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Sayın Vekilim, ben de size çok teşekkür ediyorum.

Şunu, yalnız, açıklamak istiyorum: Şimdi, eğer bir ülke düzenli göç alıyorsa, tabiiyle, parmak izlerini alıyor, güvenliğini yapıyor, mülakatını yapıyor ondan sonra alıyor ama Yunanistan'dan 100 bin kişi Makedonya'ya geçmek istediği zaman ne Makedonlar ne Sırpalar ne Almanlar "Ben senin parmak izini alacağım, önce güvenliğini yapacağım, ondan sonra kabul edeceğim."... Böyle bir şey olmadı. Yani sadece Türkiye'ye değil, eğer bir akım karşındaysanız o akımı hemen cevaplandırmak durumundasınız. Yani bir ülkede savaş var, rejimden kaçıyorlar, bombalar, varil bombaları yaşıyor üstlerine; sizin kapınıza geliyorlar ve siz "Bir dakika, ben parmak izini alacağım, güvenlik soruşturmasını yapacağım..." Bunu deme lüksümüz yok.

AHMET AKIN (Balıkesir) – Yani kontrolsüz herkesi aldığımızı kabul ediyorsunuz.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Ben değil bütün ülkeler kabul ediyor bunu. Makedonya da, Almanya da bu şekilde aldı. Nasıl almamızı beklerdiniz ki zaten?

AHMET AKIN (Balıkesir) – Tabii, ben size soruyorum, sizsiniz yetkili, siz cevap vereceksiniz.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Hayır, anladım da yani bunun zaten...

AHMET AKIN (Balıkesir) – Yani siz cevap vereceksiniz.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Hayır, şunu söylemek istiyorum: Bunun alternatifi yok, dünyanın hiçbir köşesinde yok. Yani bir ülkede savaş varsa...

AHMET AKIN (Balıkesir) – Biz aldık cevabımızı, kontrolsüz aldığınızı öğrendik.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Sayın Vekilim, öneriniz nedir?

FEVZİ ŞANVERDİ (Hatay) – Millet savaştan kaçıyor.

AHMET AKIN (Balıkesir) – Savaştan kaçıyor, teröristler, bombalar da arada giriyor olabilir o zaman.

BAŞKAN – Naci Bey, toparlayalım.

Buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Geçmişte hatırlıyorsunuz, Irak'tan 500 bin kişi girmişti bir gecede. Kürt bölgesinden 130 bin insan girdi Türkiye'ye. "Sizi ben almıyorum, önce güvenliği yapacağım." deme lüksümüz maalesef yoktu, bundan sonra da olmayacak. Yani bundan sonra da böyle bir şey olursa, Halep'ten 300 bin, 500 bin kişi gelirse yine onların güvenliğini yapmayacağız, sonradan yapacağız. Ama şu çok güzel: 2 milyon 700 bin Suriyeli şu anda yaşıyor, onlarla ilgili bütün veriler şu anda bilgisayarda Göç İdaresinde. Bütün veriler; yani hangi şehirdeler, ne yapıyorlar, aile bireyleri nedir, ne zaman geldiler onları çok iyi biliyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih :13/4/2016

Saat :

Kayıt:Dışişleri

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 11

Bu çalışma izniyle ilgili, bu çok önemli bir ihtiyaçtı, bu ihtiyacın karşılanması. Onu ne zamandır hem biz hem Çalışma Bakanlığımız söylüyordu. Bununla ilgili de zaten uluslararası sözleşmeler var. Eğer siz bir yabancıya geçici koruma veriyorsanız ona medeni, insani yaşama şartlarını da sağlamak zorundasınız. Biz de bunlara uymak durumundayız, onun için de bu şeyi çıkartmamız gerekiyordu, Bakanlar Kurulu kararıyla da zaten çıktı. Ama bunlar bütün Türk vatandaşlarının çalıştığı sektörlerin hepsinde çalışmıyorlar. Belli sektörler var o sektörlerde ancak çalışabiliyorlar. Dolayısıyla, böyle, Türk vatandaşlığına tanınan bütün hakların onlara tanınması söz konusu değil. Bir de kota var, o kota çerçevesinde ancak, yani belli işte diyelim ki...

SERAP YAŞAR (İstanbul) – Kaç oranı?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Yüzde 10' dur o.

Yüzde 10'dan daha fazla geçici koruma altındaki bir yabancıyı çalıştıramıyorsunuz, yani zaten uluslararası sözleşmelerle de koruma altına alınmış şeyler bunlar.

“Maliyet nedir?” Maliyet konusunda, bizim bugüne kadarki çalışmalardan çıkarttığımız, 10 milyar civarında -Sayın Başbakanımızın da hep zikrettiği rakam bu- bugüne kadar Suriyelilere biz harcama yaptık, bundan sonra da yapmaya devam ediyoruz ama Avrupa Birliğine “Biz bugüne kadar bu harcamaları yaptık, bundan sonra siz lütfen bu yükü bizimle paylaşın.” diyoruz. Önce 3 milyar, sonra tekrar bir 3 milyar geldiği zaman bugüne kadar yaptığımız harcamaları çok daha aza indirmiş olacağız.

BAŞKAN – Evet, biraz hızlanmamız lazım.

Mustafa Bey, buyurun.

MUSTAFA SERDENGEÇTİ (Aksaray) – Teşekkür ediyorum Başkan.

Sayın Bakanım, bilgilendirmeniz için size de çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, Türkiye'den Yunan adalarına geçişler durunca Türkiye'ye girişler devam edecek mi? Türkiye'ye giren insanlar adalardan geçemeyince kendilerine başka bir yol mu bulacaklar, Türkiye'de mi kalacaklar? Buna yönelik bir projeksiyonunuz var mı?

Bir de, Suriye'deki göçlerin demografik ve bölgesel yapılarını merak ediyorum, hangi bölgeden daha çok Türkiye'ye geliyorlar?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Suriye'nin içinden mi gelenler?

MUSTAFA SERDENGEÇTİ (Aksaray) – Evet, Suriye'den Türkiye'ye gelenler. Yani bu IŞİD'in işgal ettiği alanlardan mı? Yani daha çok Kürt mü, Türkmen mi, Şii mi bunları merak ediyorum. Bunlar da Türkiye'de ne yapıyorlar? Yani herkesin hâli, keyfi yerinde mi? Yani nerede yaşıyorlar, ne yiyorlar, ne içiyorlar? Yani bunların hangileri Avrupa ülkelerine gitmeye çalışıyor?

Bir de dördüncü olarak: Avrupa Birliğinin şöyle bir endişesi var mı? Şimdi, bu Suriyelilere biz kimlik kartı veriyoruz ve beş yıl sonra bunlar otomatik Türk vatandaşı olacaklar.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Olmuyorlar.

MUSTAFA SERDENGEÇTİ (Aksaray) – Öyle mi? Otomatik değil.

SERAP YAŞAR (İstanbul) – Geçici koruma olduğu için.

MUSTAFA SERDENGEÇTİ (Aksaray) – Ha, geçici koruma olduğu için.

Türkiye'de beş yıl yaşayanlar...

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Yok öyle bir şey.

MUSTAFA SERDENGEÇTİ (Aksaray) – Diğer vatandaşlar için mi? Öyle bir şartı var. Türkiye'de beş yıl ikamet edenler otomatik...

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Sayın Vekilim, o yabancılar için. Bunlar yasal ikamet, mesela diyelim ki bir Fransız geliyor, bir Suudlu geliyor Türkiye'de bir üniversitede öğretim görevlisi olarak çalışıyor bir sene, iki sene, üç sene, beş sene... Beş seneden sonra başvurma hakkı kazanıyor. O da otomatik bir vatandaşlık vermiyor; hakkı kazanıyor, ondan sonra değerlendiriliyor bu İçişleri Bakanlığımız tarafından, ondan sonra da Bakanlar Kurulu tarafından karar veriliyor. Otomatik bir mekanizma yok, onlar o statüde değil ama kesinlikle.

MUSTAFA SERDENGEÇTİ (Aksaray) – Tamam, o zaman ben o soruyu geri alıyorum, diğer üç sorumu merak ettim.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

Şimdi, “Bu adalara geçişler durunca ne olacak?” dediniz. Biraz önce sunum sırasında da arz ettiğim gibi, şimdi, bizim değerlendirmemiz, bu adalara gidenlerin bizim kendi Suriyelilerimizin olmadığı yönünde, Göç İdaresi de bu şekilde düşünüyor. Diğer ülkelerden gelen, bakın Afganlar da öyle, diğer Tunuslu, Cezayirli, Faslı insanlar geliyorlar Türkiye'ye ve Türkiye üzerinden bu adalara geçiyorlardı. Bunların niyeti Türkiye'de kalmak değil, geliş niyetleri o değildi. Dolayısıyla siz bunu durdurduğunuz zaman bu ülkelerden Türkiye'ye bu amaçla gelenleri de durdurmuş oluyorsunuz. Gelmiyorlar, gelmiş olsa bile dönüyor ülkesine çünkü kendi ülkesinde öyle bir savaş yok, iç karışıklık yok. Avrupa'ya gitme sevdasını sadece bitirmiş oluyorsunuz, sonlandırmış oluyorsunuz. Onun için de bunlar Türkiye'ye ekstradan bir yük olmuyor sizin üzerinize.

Biz bu aldıklarımızı ne yapıyoruz, onu da ben size isterseniz ileteyim. Suriyelileri Türkiye'de kamplarımız var bu kamplara götürüyoruz. Eğer kampta kalmak isterlerse kampta kalıyor. Şehirde yaşayan Suriyeliler var ki çok önemli bir bölümü, yüzde 80'i, 90'ı şehirlerde yaşıyor. Yani bir şehirde yaşamak istiyorsa onu bir şehre Göç İdaresi götürüyor orada yerleştiriyor, orada kalıyor ama bizim deneyimimiz, bu adalara geçenlerin çok önemli bir bölümünün geldikleri ülkelere gidecekleri yönünde, dolayısıyla böyle bir şey olmayacak.

Türkiye'deki Suriyelilerin Avrupa'ya gitme istekleri, çok ilginç, yani bu kadar yıl bu mesleği yapan bir insan olarak bana sorsaydınız daha önce, herhâlde “Hepsi gitmek ister.” derdim, gitmek istemiyorlar. İlginç bir şekilde burada kalıyorlar. Yani öyle “1

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih :13/4/2016

Saat :

Kayıt:Dışişleri

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 12

milyon, 2 milyon müracaat var, Avrupa kapılarında bekliyorlar..." Böyle bir şey yok. Hatta "Acaba zorlanacak mıyız?" dedik, yani bire bir yapacağız ya, çok alırsak Suriyeli o kadar sayıda da Türkiye'den Suriyeli göndermemiz lazım. Sonuçta bu gönüllülük esasına göre, yani siz Gaziantep'teki, Kilis'teki bin tane Suriyeliyi alıp "Hadi, ben seni şimdi Avrupa'ya gönderiyorum." diyemezsiniz, tal epte bulunmak zorundalar, bunu kabul etmek zorundalar. "Acaba bu kadar talep de olmayacak mı?" diye de düşünmeye de başladık. Dolayısıyla, öyle çok büyük bir arzu Türkiye'deki Suriyelilerde yok bizim görebildiğimiz kadarıyla.

EKMELEDDİN MEHMET İHSANOĞLU (İstanbul) – O zaman kalıyorlar bizde.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Yani, evet, Avrupa'ya gitmek istemiyorlar ama belki Suriye'de -inşallah Hocam- yarın öbür gün güzel bir rejim olursa o zaman bunların büyük bir bölümü dönecektir diye ümit ediyoruz.

"Hâli vakti yerinde mi?" Şimdi, bunların bir bölümü, 300 bine yakın bir bölümü kamplarda kalıyorlar. Kamplarda kalanların, vallaha, hâli vakti yerinde diyebilirim. Yani bize gelen üst düzey Avrupalıların... Böyle başbakanlar, bakanlar geliyor, Hocam da görmüş, biz de gittik pek çoğunu gördük bugüne kadar, dünyada bu standartta bir göçmen kampı yok. Yok yani öyle bir şey, çok insani. Altyapı, muazzam bir şey var. Sayın Başbakanımızın bakanlığı döneminde Şanlıurfa'da bir toplantıya, oradan da kampa gitmiştik, Guterres'di o zaman Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiseri, onunla beraber gittik, adam gördüklerine inanmadı orada. Dolayısıyla, biz çok iyi davranıyoruz. Şehirlerde de öyle, Hocam söyledi, ensar, muhacirin; bizim anlayışımız bu herhâlde değil mi Hocam? Siz daha iyi biliyorsunuz. Yani ensarlık, muhacirlik yapıyorlar.

EKMELEDDİN MEHMET İHSANOĞLU (İstanbul) – Sayısı 45, 90, 100...

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Ama Peygamber'imiz zamanında belki böyle olmuş olabilir ama şimdi milyonlara da muhacirlik, ensarlık yapılabilir demek ki.

BAŞKAN – Yüzdeye vurursak daha fazla çıkabilir, süremiz daralıyor.

Buyurun.

FEVZİ ŞANVERDİ (Hatay) – Sayın Bakanım, son dönemde Irak ve Libya'lı vatandaşlara vize uygulamalarına başladık ama bu bağlamda da şu anda hem Irak'tan hem Libya'dan gerek turizm amaçlı gerek sağlık amaçlı gelmek isteyen yüzlerce Iraklı ve Libya'lı kardeşlerimiz var. Bu bağlamda sürekli bizlere telefonlar geliyor. Bizim oradaki büyükelçiliklerimizle, konsolosluklarımıza yapmış oldukları müracaatlarda en erken tarihin ekim ayı olduğunu ifade ediyorlar. Şimdi, sağlık amaçlı gelmek isteyen bir Libya'nın veyahut da bir Iraklı'nın ekim ayına kadar beklemesi doğru olabilir mi acaba, bunu nasıl çabuklaştırabiliriz? Ve bu bağlamda...

BAŞKAN – Fevzi Bey, suistimal iddiaları da var bunda.

FEVZİ ŞANVERDİ (Hatay) – Olabilir yani. Ama dediğim gibi, yani gerçekten şu anda ekim ayına randevular veriliyor yani. Bununla ilgili nasıl bir yöntem geliştirilebilir?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Şimdi, Sayın Vekilim, bu konunun niçin bu noktaya geldiğini biraz önce arz etmiştim size. Yani o rakamları şimdi vermek istemiyorum, bayağı yüksek rakamlar var, Irak'tan gelip de kalanlar. Zaten şeye baktığınız zaman görüyorsunuz grafikleri; birinci sırada Suriyeliler, ikinci sırada Afganlar, üçüncü sırada Iraklılar geliyor. Dolayısıyla geçtiğimiz yıllarda Türkiye'ye gelen Iraklıların çok önemli bir bölümü demek ki bizim üzerimizden adalara gitmek istemişler, Avrupa Birliğine gitmek istemişler. Bu durumdan sonra bizim yaptığımız, bu elektronik vize uygulamasını biraz daraltmaktı ve güvenliğimize önem vererek, öncelik vererek bu konuyu çözmekti ve dedik ki: "Onun için, sizin, başkonsolosluklara, büyükelçiliklere gidip vize almanız lazım, normal vize almanız lazım." Ama altyapımız da buna müsait değil; orada, sonuçta, Erbil'de bir başkonsolosluğumuz var, bir de Bağdat'ta büyükelçiliğimiz var. Bunun üzerine son üç aydır yeni bir proje üzerinde çalışıyorduk, o projeyi de geçtiğimiz haftalarda devreye koyduk. Şimdi, bütün başvuruları elektronik ortamda alıyoruz. Türkiye'ye Irak'tan gelenlerin bir bölümü sağlık amacıyla geliyor; sağlık turizmi. Ve çok önemli, bunlar geliyorlar ve burada bayağı da harcama yapıyorlar, devlet de gönderiyor bir kısmını. Sağlık amacıyla geliyorsa, Türkiye'de belli hastaneler var, bu hastanelerin bağlı olduğu kuruluşlarla oturduk konuştuk, dedik ki: "Bu verileri sisteme siz girin, biz orada sizin girdiğinizi görelim ve anında vize verelim." Bir kere, sağlıkla ilgili üç ayrı kuruluşla protokol imzaladık ve böyle bir çözüm getirdik. Bu, yaklaşık, işte, üç haftadır, dört haftadır uygulamada olan bir proje.

EKMELEDDİN MEHMET İHSANOĞLU (İstanbul) – Kuruluş dediğiniz hastane mi?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Hastanenin bağlı bulunduğu üst kuruluşlar var, sağlık kuruluşları; mesela diyelim ki, özel hastaneler, devlet hastanelerinin de bağlı oldukları. Bunlara bu imkânı sağladık. DEİK'le geçtiğimiz hafta çok geniş katılımlı bir toplantı yaptık. DEİK'e dedik ki, orada DEİK Irak İş Konseyi var: "İş adamlarına biz otomatik bir mekanizmayla vize vermek istiyoruz. Siz aracı olun bize, bu verileri beraber değerlendirelim ve hemen vizelerini on-line verelim, yani konsoloslukta gitmelerine gerek kalmayın." Bu toplantıya büyükelçimizi de çağırdık, Erbil Başkonsolosumuzu da çağırdık, bayağı uzun süren, geniş katılımlı bir toplantıydı, o toplantıda da bu sonuçlara vardık. Şimdi, bize herhangi bir şekilde bu DEİK'ten veya bizim kabul ettiğimiz, iş adamlarıyla ilgili kuruluşlardan bir şey geldiği zaman bunun vizelerini hiç konsoloslukta, büyükelçiliğe gitmeden elektronik ortamda veriyoruz. Ne yapıyoruz? Elektronik vizeye yönlendiriyoruz onu. Mesela, siz diyelim ki DEİK'in Türk-İrak iş konseyisiniz, 100 tane iş adamının verisini vize için giriyorsunuz, bize, sisteme düştüğü andan itibaren biz onu elektronik vizeye yönlendiriyoruz. Yani Erbil'e filan gitmesine gerek kalmıyor, veriyor. Önümüzdeki dönemde, şimdi, bu, iş adamlarına verdiğimiz vizeyi elektronik ortamda çok genişli vereceğiz, onu da yapıyoruz.

Bir diğer özellik, sisteme şöyle bir özellik getirdik: Göç İdaresi ve emniyetin altyapılarıyla beraber çalışıyor bu. Dedik ki: "Bir kere, 16'dan küçükse ve 50'den büyükse otomatik e-vize ver." Onu elektronik ortamda vermeye başladık. Diğer grupta da, eğer önceki yıllarda Türkiye'ye gidip düzenli olarak giriş çıkışlarını yaptıysa -mesela bir aylık vize aldı, gitti, yirmi gün içerisinde çıktı, bir ay

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih :13/4/2016

Saat :

Kayıt:Dışişleri

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 13

içerisinde çıktı- “ Bunlara elektronik ortamda otomatik vize ver.” dedik. Yani şeyi öyle bir filtrelemeden geçirdik ki, bizim için tehdit olabilecek grubu konsolosluga ve büyükelçiliğe yönlendirelim ama iş adamı bildiğimizi, sağlık için geleceğini bildiğimizi alalım ve elektronik ortamda vizelerini daha kolay verelim. Bunu uygulamaya başladık, yeni başladık buna, iki üç hafta oldu. Önümüzdeki haftalarda sistemi daha da geliştireceğiz. Şimdi bir teknik ekibimiz şu anda Bağdat’ ta çalışıyor bununla ilgili. Dolayısıyla, bu sorunu büyük ölçüde çözeceğiz. Sadece Irak için değil, aynı sorun Libya’ da da var, Libya’ yı da çözeceğiz inşallah bu şekilde. Yani zaten eş zamanlı olarak yapıyoruz bu çalışmayı. Sadece Irak’ ta değil, şu anda Libya’ da da aynı çalışma yapılıyor.

Şu andaki bizim altyapımız, vize altyapımız dünyadaki diğer ülkelerin vize altyapılarından -iddialı konuşuyorum- en iyisidir. İki sene içerisinde 6,5 milyon elektronik vize verdik sayın vekilim. Dünyada bunun onda 1’ini yapan bir başka ülke yok, elektronik vize.

BAŞKAN – Sayın Kuru, tabii, bu anlaşma çerçevesinde doğrudan başlıklardan birisi değil ama aslında da meselenin içinde olan bir dinamik de güvenlikle alakalı; güvenlikten de kastım, doğrudan terörizm. Şimdi, uzunca yıllardır bir yeni fenomen olarak Avrupalı terörizmle karşı karşıya dünya. İlk önce, bu benim kendi şahsi tespitim, 11 Eylülde, Berlin’ de, Almanya’ da eylem örgütleyip gitmiş bir ekip, ardından İngiltere’ de, ardından İspanya’ da, işte son yıllarda da Avrupa’ nın değişik yerlerinde. Bunlar AB vatandaşları, o ülkelerin vatandaşları; üçüncü, dördüncü kuşaktır orada; çoğu Arap olarak bilirse de bazıları Arapça bile konuşamayan. Başlı sonu Avrupalı olan bir terörizm meselesi de var karşımızda. Bunlar bizim ülkemizden Suriye’ ye yabancı savaşçılar -yani gayriresmî tanımlamasıyla ifade edilen- şeklinde gidiyorlar geliyorlar. Biz iade etmişiz. Bu terör eylemlerinin tamamında bunların hem yol haritası bir şekilde buradan geçti hem de güvenlik riski, krizi anlamında buraya da çarpan etkisi olacak şekilde bu şiddetin içinde yer aldılar.

Biz mesela bu anlaşma çerçevesinde AB’ den kaynaklanacak, Avrupa ülkelerinden kaynaklanacak ve böyle bir ihtimal ortada olduğu artık aşkâr olan dinamikle ilgili de bir unsur koyduk mu? Bunlar da görüşmenin bir parçası oldu mu?

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Sayın Başkanım, biz bu müzakereleri sadece göçmenlerle ilgili yaptık ama bizim Avrupa Birliğiyle zaten terörizm ve güvenlik önlemleriyle ilgili ayrı mekanizmalarımız var, çok sıkı çalışan mekanizmalarımız var. Gerekli zaman, bu, göçmenle ilgili bir konu gündeme geldiğinde o mekanizmalar da devreye giriyor ve ona göre, çok yakın bir istihbari iş birliği de yaparak bunu devam ettiriyoruz. Yani güvenlik bizim için ne kadar önemliyse Avrupalılar da tabiiyle buna çok büyük önem veriyorlar. Bu iş birliği önceki dönemde de vardı, bu mutabakattan sonraki dönemde de aynı şekilde devam edecek. Yani bizi tehdit ettiği kadar çünkü onları da tehdit ediyor. Gördünüz, Türkiye’ de yakalanıp teslim edilen, Avrupa’ ya gönderilen bir adam orada salıverildiği için onlarca insanın ölümüyle sonuçlanan bir olay meydana geldi. Dolayısıyla, bu konuda iş birliği en üst düzeyde devam ediyor.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Buyurun.

SERAP YAŞAR (İstanbul) - Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, ben de çok teşekkür ederim vermiş olduğunuz bilgiler için. Geç katıldım aslında, Adalet Bakanlığında bir toplantıydım fakat katıldığım yerde siz bu geri kabul anlaşmasıyla ilgili 3 hedeften bahsettiniz. Bir tanesi, Ege’ de ölümlerin önlenmesi, bir diğeri insan kaçakçılığı zincirinin kırılması, bir diğeri de yasa dışı göçün yeniden yerleştirme programıyla yasal göç hâline getirilmesi.

Şimdi, ben Avrupa Konseyi Karma Parlamenter Heyette Göç Komitesi üyesiyim. Dolayısıyla, Konseyde, Avrupa Konseyinde de önemli bir başlık göç konusu. Tiflis’ teki toplantıda... Ki uzun bir zaman olmadı, yaklaşık yirmi gün kadar önce Tiflis’ te Göç Komitesi toplantısını yaptı. Bize de tabii, bu geri kabul anlaşmasıyla ilgili ciddi sorular geliyor. Yani muhabatımız ya da partnerimiz olan parlamenterlerin de kafası karışık. Burada sanki bir insan hakları ihlali varmış gibi de algılıyorlar.

Benim sizden ricam, mümkünse eğer, bunların açılımını bize bir bilgi notu olarak sunar mısınız? Mesela Ege’ de ölümlerin önlenmesine nasıl bir katkı sağlayacak? Mesela, insan kaçakçılığı zincirini nasıl kıracak? Yasa dışı göçün yeniden yasal göç hâline gelmesini nasıl sağlayacak? Bunu bize sunarsanız, tekrar bahar oturumu için gideceğiz bir hafta sonra ve orada oyladığımız raporlar yeniden Genel Kurul gündemine gelecek ve biz de bu konuda söz alıp konuşacağız. Çok doğru bir şey yapıyoruz ama açıklaması, çok inandırıcı ve açıklayıcı biçimde anlatamıyoruz. Bunu bilmek gerekir ki anlatalım.

Bir de sizden ricam, Dışişleri Bakanlığı olarak böyle bir usul var mı bilmiyorum ama “ Bunlarla ilgili soru-cevaplar var.” dediniz sanki, katıldığım yerde öyle anladım. Bu soru-cevapların bir de İngilizce küçük broşürü falan yok mudur? Her şeyi yapıyoruz ama gene savunma pozisyonundayız, bu da rahatsız edici bir şey. Dolayısıyla, sizden, Dışişleri Bakanlığımızdan bu konuda destek, bilgi, katkı istiyorum.

DIŞİŞLERİ BAKAN YARDIMCISI NACİ KORU – Sayın Vekilim, çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

Ben sunumun başından sonuna kadar bu soruların aslında cevaplarını anlatmıştım, vermiştim. Bunlarla ilgili notlar var bizde, memnuniyetle sizlerle paylaşıyoruz. Yani bu proje, bu mutabakat ölümleri nasıl sona erdirecek; onları zaten, yani amaç oydu, bu sunumun da amacı oydu. Nitekim, o amaca da ulaştık aslında biz, ölümler sona erdi şimdi büyük ölçüde. Yani 5 bin ölüm vardı, artık böyle bir şey yok çünkü geçiş yok. Yani normal, sağlıklı geçiş de artık olmamaya başladı, kimse gitmemeye başladı. Bizim amacımız buydu, bunu tamamen durdurmaktı. Bununla ilgili bu hazırladığımız soru-cevapları da, diğer notlarımızı da sizinle paylaşmaktan mutluluk duyarız. Bir de ne zaman gidecekseniz yurt dışında böyle bir toplantıya, zaten böyle bir mekanizmamız var bizim, yani bizi arıyor vekillerimiz veya komisyon başkanımız, diyor ki: “ Böyle böyle bir şey var, bize bir bilgilendirme notu.” Biz hemen o bilgi notlarını iletiyoruz. Memnuniyetle İngilizce notları da sizinle paylaşıyoruz, Türkçe notları da paylaşıyoruz, dağıtılacak şeyleri de verebiliriz memnuniyetle.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Dışişleri

Tarih :13/4/2016

Saat :

Kayıt:Dışişleri

Stenograf :

Uzman : Sayfa: 14

BAŞKAN – Sayın Bakanım, çok teşekkür ediyorum.

Sizin girişteki rakamınızla bitireyim ben de toplantıyı. Yani çeyrek milyar insanın olduğu bir göçmen havuzunun içindeki krizden bahsediyoruz. Yani sadece Amerika’da 15 milyona yakın yasa dışı göçmen var. Bütün ülkelerin paranın, sermayenin ve işçinin bu kadar rahat bir şekilde dolaşacağı bir düzeni kurup ardından da “Krizler dolaşmasın.” beklentisi naif bir beklenti ama ümit ederiz ki bu türden derinlikli ve detaylı, titiz çalışmalarla olabilecek en azami seviyede hem güvenlik anlamında hem insani anlamda bu meseleyi yönetiriz.

Ben tekrar çok teşekkür ediyorum ve Komisyonumuzun 26’ncı Yasama Dönemi Birinci Yasama Yılı 25’inci Toplantısı’nı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 12.23

